

En redegørelse, hvorfor jeg altid har støttet det Radikale Venstres politik.

Jeg har gennem tiderne mange gange fået stillet det spørgsmål. Hvorfor har du altid støttet det Radikale Venstre i politik. Du er egentlig god nok, men som landmand og gdr. mener vi, at det var en selvfølge, at du havde støttet venstre. Jeg har da givet et eller andet svar, dette er grunden til, at jeg nu vil forsøge også over for mig selv at klare det spørgsmål, og prøve at redegøre for hvorfor jeg altid har stået på venstre fløj af Venstre.

Jeg er så gammel, at jeg tydelig husker Provisorietiden, sidste halvdel af 80, den gang kampen stod mellem Venstre og Højre. da var der kamp og bitterhed ude i den almindelige befolkning. Godsejerne og de mere velstillede, der gennem grundlovsændringen i 1866 havde magten gennem landstinget. Dette blev valgt på en måde, der gjorde, at de velstillede fik hovedindflydelsen i landstinget. Valget foregik på den måde på landet, enhver kommune valgte en valgmand, hvortil alle over 30 år havde valget, men desuden havde et lignende antal af de højstbeskattede stemmeret ved landstingsvalget. Når der her på Fyn var 150 landkommuner, havde et lignende antal 150 af de højstbeskattede stemmeret ved valget. I byerne valgte de højstbeskattede den ene halvdel af valgmandene, alle vælgerne den anden halvdel, dette betød at de højstbeskattede kunne vælge den ene halvdel i landstinget, og dertil kom at kongen eller nærmere den siddende regering valgte 12 medlemmer. Regeringen støttede sig til landstinget, hvor den havde flertallet, grundet på den valgordning som er skitseret foran. Folketinget der var valgt af den alm. befolkning af alle selvstændige mænd over 30 år. Regeringen havde kun 8 folketingsmænd i tinget.

Kampen var skarp overfor regeringen, den kunne ikke få finansloven vedtaget i Folketinget, da de så ville opkræve statsskatter, nægtedes på mange egne at betale, så politiet måtte foretage udpantningen. Der blev så modvægt mod regeringen oprettet riffelforeninger (?) og der var uro på mange steder, særlig i Nordjylland. Vi fik da Gendarmen. Et politikorps der skulle holde styr på befolkningen. Disse var meget ildeset af befolkningen. Som et eks. kan jeg fortælle flere træk. Min farmor der den gang var meget gammel havde mødt en gendarm, hun bød ham ind at få en gang øl, men hvor blev bestyreren vi havde vred, da han fik at vide. Et andet morsomt træk en skomager der boede i Skelhuse, han var meget politisk interesseret, havde hængt kongens billede ud på sit WC. Det fik gendarmene at vide, de mødte op og sagde at det var fornærmelse mod kongen, men

fik det svar af skomageren, at det var når han var derude, han havde bedst tid til at se på billedet, dermed måtte gendarmene lade sig nøje. Jeg husker selv, hvordan vi børn også var optaget deraf, når vi var i skole. I frikvartererne sang vi så højt vi kunne "Ned med Estrup, Skavenius og Ravn og kør dem på en skraldevagn ud af København". Mere kan jeg ikke huske af sangen. Andenlæreren vi havde en lærer Greve, der var højremand, skældte ud over det, men da han var meget dårligt lidt af børn og forældre virkede det kun ansporende på os.

Kampen mellem højre og venstre var meget skærpet. Striden stod stærkt om Københavns befæstning, hvortil regeringen brugte af statens penge, uden at disse var bevilget af folketinget. Der blev også indsamlet penge til bygning af forter. Højre arbejdede ivrigt for det, jeg husker endnu som barn hvordan vore naboer Smidt og Schroll bearbejdede mor for at få hende til at give bidrag, jeg husker endnu Smidt en gang, da han gik, sagde til mor, så må du heller aldrig synge den sang: "Jeg vil værne mit land", men mor ville ikke yde bidrag. Jeg husker som barn eller helt ung, jeg var til grundlovsfest i Møllerhøjs skov i Nybølle, det var redaktør Jørgen Petersen Fyns Tidende, der talte og en taler til, hvem erindrer jeg ikke, men det gjorde ikke særlig indtryk på mig. Min politiske interesse blev først rigtigt vakt i 17 års alderen, stammer vist fra den gang vi fik en bestyrer Johannes Larsen fra Ryslinge, han var på venstre fløj af venstre og ret stærkt optaget af politik, og det virkede ind på mig. Da forliget kom i 1894 var jeg stærkt imod det, jeg mente vi havde ret til at få en regering, der havde folkets flertal bag sig, det var det venstre i en årrække havde kæmpet for, og jeg mente, det var folkets ret. Jeg var den gang republikaner, jeg mente, at vi ikke havde brug for en konge, der alene gik de rigets ærende. Jeg indser nu at en konge, der altid følger folkets flertal vil på den måde stå uden for partierne som vi nu har haft det i mange år er det bedste, eller lige så godt.

Da jeg var 20 år kom jeg på Ryslinge Højskole, det var i 1894, det var da vi havde fået forliget mellem højre og det moderate venstre, det stod da ganske klart for mig, at jeg ville støtte reformpartiet, og denne opfattelse blev forstærket ved mit ophold på Ryslinge Højskole.

Alfred Povlsens foredrag har, uden han talte politik for mig været en styrkelse af min politiske opfattelse. Efter hans foredrag sang vi næsten altid vore frihedssange f. eks. den sang "Foragtet af de store, men elsket af de små" og hvor omkvædet er "for folkestyre stå frem o.s.v." var vist den sang, vi sang mest. Da jeg rejste fra højskolen fik jeg plads på Svendborgegnen, der var de meget moderate. Politik blev den gang diskuteret meget. Jeg hævdede stærkt min opfattelse, så bølgerne gik tidt ret højt, måske var jeg også stejl i mine udtalelser. Den gang hvor vi først, når vi

var 30 år var modne til at deltage i politik, og jeg var kun 20 år. Vi diskuterede, men der var ikke bitterhed hos nogen af os, men jeg skulle jo omvendes. Jeg husker en ting fra den tid. Der skulle være grundlovsfest den 5. juni i Svendborg. Bølgerne mellem reformpartiet og venstre gik højt, så de holdt hver sin fest. Nogle dage før grundlovsdagen blev jeg spurgt, om jeg ville med til fest den dag, de kørte ud til de moderates fest i Svendborg og der var plads til mig. Jeg sagde tak, jeg ville gerne til grundlovsfest, men jeg ville til reformpartiets fest i Høje Bøge. Ja, når jeg ville derhen så måtte jeg ikke få fri og komme med, jeg skulle med til den anden fest. Ja, så blev jeg hjemme sagde jeg, men så var det altså af den grund, at jeg ikke ville med til deres fest, at jeg ikke kunne få fri. Jeg følte mig meget stor i de dage, at jeg sådan kunne hævde min selvstændighed. Grundlovsdagen fik jeg så at vide, at jeg godt måtte få fri om eftermiddagen og tage til fest, men når jeg ville til den fest, fik jeg ikke mad med. Jeg sagde tak og tog til fest.
